

AGNES
Školní časopis
ZŠ Anežky České,
Ústí nad Labem
Ročník 2021
Číslo 10

SOLIDARITA

Tradiční Vánoce | Bramborový salát | Dobrokomiks
Vánoční příběh | Rozhovor s Mikulášem a mnohem více

- 3 Tradiční Vánoce
- 5 Betlémské světlo
- 6 Zprávy ze třídy 2.D
- 7 Rozhovor: svatý Mikuláš
- 8 Vánoce, verše a čeština
- 9 Vánoční příběh
- 14 Vánoční zeměpis
- 15 Solidární komiks
- 16 Myslíme i na zvířátka
- 17 Bramborové musáče je 100 let
- 18 Grüße aus Deutsch
- 18 Z Galerie Chodba
- 19 Badatelský projekt je u

Agnes je latinsky Anežka.

Koncovka *-gnes* také odkazuje na řecké *gnósis* (poznání).

AGNES, školní časopis Základní školy Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, p. o., vychází nepravidelně

Redakční rada:

Mgr. Kateřina Suchá

(sucha@zsanceske-ul.cz)

Mgr. Jan Musil

(musil@zsanceske-ul.cz)

Redakce si vyhrazuje možnost příspěvků podle potřeby krátit a upravovat.

Na 20. prosince připadá jeden z nejmladších mezinárodních dní vyhlášený OSN, tedy Mezinárodní den lidské solidarity. Solidarita je sjednocujícím prvkem Miléniových cílů OSN a je současně považována za jednu ze základních hodnot společnosti v 21. století. V tento den se koná mnoho akcí nabádajících lidi všech národů, náboženství, kultur a tradic, aby společně pracovali na uskutečnění Miléniových cílů a následně tak zanechali mír, prosperitu a udržitelný rozvoj jako dědictví pro příští generace, které přijdou po nás.

Kde se však to slovo vzalo? Pochází z lat. **solidus**, pevný, celistvý a dnes ho chápeme jako soudržnost a vzájemnou podporu. Tolik teorie. A jak to vypadá v praxi? Jeden dělá něco pro druhého, nebo chcete-li svým jednáním se vědomě snaží druhému pomoci! Jsou mezi námi lidé, kteří jsou solidární více či méně, ale i tací, kterým toto slovo nic neříká. Buď ho neznají, nebo ho dokonce ze svého slovníku vyškrtli.

Solidární člověk je ten, který je ochotný pomoci, podporuje druhého nebo nějakou skupinu a úspěchy či neúspěchy pociťuje jaké své vlastní. Není podstatné, s čím pomáhá a co tedy za problém považuje a řeší – někdo pandemii, jiný globální oteplování, další pak třeba rasismus nebo násilí. Důležité však je, že solidarita vždy závisí na tom, nakolik se každý z nás zapojuje do úsilí takovouto situaci změnit, či ji zamezit. Tím spíš, když se o solidaritě, i když je jedním ze základních kamenů soužití všech lidí, hovoří málokdy. Vlastně skoro jen tehdy vznikne-li závažný problém. Třeba jako když ... kde se vzala, tu se vzala pandemie a je mnohem silnější, než jsme si původně mysleli. A tak se proti ní spojme. Moc toho udělat nemůžeme, ale i málo je dobré. Mám na mysli dodržování hygienických opatření, ochranu svého zdraví a pomoci těm, kteří jsou v nezáviděníhodné situaci. Určitě vždy lze najít způsob, jak pomoci a přitom zachovat pravidla bezpečnosti.

Solidarita je cesta, jak si můžeme navzájem pomoci. Nemysleme jenom na sebe a své nejbližší, nechovejme se jako v džungli, kde silní požírají slabší, v běžném životě je to tak, že někdy člověk potřebuje pomoc a péči druhých, jindy ji naopak druhým věnuje ... No jen si to zkuste představit, jak by asi svět vypadal, pokud by všichni dělali je to, co je dobré pro ně samotné, bez ohledu na to, jak moc to může uškodit ostatním. Jaké by to bylo, kdybychom si zkrátka vzájemně přestali z ničeho nic pomáhat. Už jste si to představili? Já ano a moc se mi to nelíbilo. Zkusme proto, prosím, všichni při svém jednání více přemýšlet o tom, jaké důsledky může mít pro ostatní, a zda se náhodou nemůžeme zachovat v dané situaci i jinak. Buďme k potřebám druhých více vnímaví.

Zbývá jen několik dní a budou Vánoce, možná trochu poznamenané současnou zvláštní dobou, ale jejich základní smysl zůstává nezměněn, jde o pocit sounáležitosti a solidarity, o pomoc ostatním, zejména těm, kteří jsou v nouzi – nemocným, chudým osamělým. To je to nejdůležitější. Jde o činy, Vánoce nejsou jen o dárcích, i když jsme za ně ochotni utratit desetitisíce korun. Právě ten letošní rok by nám ale o to více měl připomenout, že původně byl advent brán jako čas, kdy mají lidé držet při sobě. Držte při sobě a pokud se rozhodnete někomu dát dárek, myslete na to, že každý věnovaný dar i ten nejmenší je ve skutečnosti obrovský, je-li darovaný s láskou. A co bychom vám, milá Anežčata rádi dali pod stromeček? 365 dáreků a v každém z nich jeden krásný a šťastný den. Veselé Vánoce přeje redakce Agnes.

Tradiční Vánoce

Bramborový salát, kapr, stromeček a dárky pro své nejbližší. Tak by se dalo shrnout tradiční pojetí Vánoc. Slovo tradiční je ale velmi nepřesné. **Všechny jmenované věci totiž nemají s „klasickými“ Vánocemi mnoho společného.**

Nejvíce se s dnešními Vánoci rozhodně pojí dary. Podle loňského průzkumu Mall.cz Češi nejčastěji utratí 5 - 10 tisíc korun, přičemž rodiče s dětmi „utopí“ pod stromečkem jen za dary i 15 tisíc korun. **Téma obdarování souvisí s křesťanským pojetím Vánoc od nepaměti. Mělo ale souvislost s projevy milosrdenství, takže původně nešlo v první řadě o to, obdarovávat své blízké. Mělo se myslet především na lidi potřebné, tj. na ty, co něco nutně potřebují ke svému živobytí. Vánoce tak byly spíše symbolem solidarity k lidem, kteří nemají takové štěstí a obdarovávaní byli spíše koledníci, kteří chodívali až po Štědrém dni na sv. Tří králů. V bohatších domácnostech bylo zvykem dávat na sv. Štěpána dárky („výslužku“) služebné čeledi. Jednalo se vždy především o jídlo, případně peníze. Dárky se nicméně staly postupem času nedílnou součástí Vánoc a v podstatě z celého adventního období se stal komerční svátek.**

Paradoxní je i fakt, že advent byl naopak obdobím půstu a odříkání. Na Štědrý den se dodržoval půst, aby ten kdo vydržel půst do večera, uviděl zlaté prasátko, které mělo přinést hojnou úrodu na příští rok. Klekání či objevení první hvězdy na obloze bylo znamením k usednutí ke slavnostně prostřenému štedrovečernímu stolu. Rodina přizvala ke svátečnímu stolu i čeledíny a děvečky.

Původně se připravovalo 9 chodů, přičemž na stole měly ležet ty plodiny, které se za uběhnutý rok urodily. Základem slavnostního hodování byly polévky, luštěninová jídla a kaše. Jako předkrm se podávaly medové oplatky. Ty měly lidem zajistit zdraví a štěstí po celý příští rok. Štedrovečerní polévkou byla

bramboračka s houbami, houbová, jáhlová, hrachová, čočková nebo kroupová.

K polévce se přikrsovaly nemastné vdolky pečené z kynutého těsta, z žitné či pšeničné mouky. Nejdůležitější surovinou byl hrách, který je symbolem života, úrody

a blahobytu. Ten na našich stolech zůstal právě v podobě polévky. **Tradičním štedrovečerním pokrmem byl černý kuba. Vařil se z krup, sušených hub, nechyběl česnek a někdy i uzené maso. Pokrm měl černou barvu díky hřibům modrákům a černému uzenému masu. K černému kubovi se podávaly kyselé švestky, které hospodyně tehdy nakládaly stejně jako okurky.**

Ryba se pak na stůl českých strážníků dostala na počátku 19. století. Kapr na nich ale nebýval. Lidé spíše sahali po štice, sumci či po úhoři. **Kapr začal na venkov masivně pronikat až v období první republiky, kdy začala intenzivní kampaň, abychom sami spotřebovali svo-**

ji produkci. Kapr se upravoval spíše na černo - se sladkou omáčkou například s ořechy, švestkami a perníkem a na modro vařený v octě nebo bílém víně. Dnes již klasický smažený kapr s bramborovým salátem se do českých kuchárek dostal v roce 1924. O salátu z brambor se najdou zmínky již dříve, a to v kuchařkách Magdaleny Dobromily Rettigové. Ta psala tradiční české recepty na přelomu 18. a 19. století. **Pro zajímavost, mezi tradiční postní jídlo podávané na Vánoce patřili pražští šneci, recept na ně rovněž najdeme v kuchařce Rettigové. Na ty se na Štědrý den scházeli přátelé.**

Co se ale zachovalo a nadále si udržuje svou pravou tvář, je cukroví. To pekli již předci v dobách pohan-
ských. **Cukroví bylo obřadním pokrmem, pekly se me-
dové perníčky ve tvaru zvířat či kulaté pečivo ve tvaru
slunce. Pečivo bylo zavěšováno na dveře stavení, na
stromy či i do chléva. Jako cukroví bylo používáno i
sušené ovoce.** Symbolika spočívá ve víře, že pečená

figurka zvířete přenesle na obdarovaného člověka jeho sílu a vlastnosti a od stavení zažene zlé síly. Vždy se pak v kuchyních na Vánoce otáčela mouka, vejce, cukr, máslo, oříšky, čokoláda, skořice, vanilka a rum. Klasikou jsou linecká kolečka, vanilkové rohlíčky, vosí hnízda, pracny, marokánky, kokosky a rumové kuličky. **Podle tradice se mělo péct cukroví z vlastní úrody, aby se zachovala hojnost úrody.** Vánočka by měla být pletená z devíti pramenů - první patro představuje slunce, zemi, vodu a vzduch, druhé rozum, vůli a cit

a třetí pak vědění a lás-
ku. **Vánočky se pekly pro
každého člena rodiny, ně-
kdy se zapékala mince do
těsta.** Hospodyně při pečení
nesměla mluvit a nesměla ji
samozřejmě spálit. Co se tý-
če mluvení, tradice požaduje
naprosté ticho i u štědrove-
černí večeře. Samotný stůl
by se také měl obvázat pro-
vazem, aby chránil majetek,
dobytek i rodinu. **Od stolu
nesměl nikdo vstávat, pro-**

tože by v následujícím roce mohl zemřít, nesmělo se mluvit, aby se nerušily duše zemřelých.

Většina těchto tradic se stále dodržuje, a to včetně prostření pro náhodného poutníka. **Původně ale pro-
střeno „navíc“ bylo kvůli sudému počtu u stolu, případně se připravoval talíř pro člena rodiny, který v da-
ném roce zemřel.**

Co se týče dalších tradic, které zůstaly zachovány až do dneška, jedná se o krájení jablka, vypouštění lodiček z ořechů, ale i o lití olova. Zaniklých je ale celá řada. **Dávno zapomenutým je zvyk, kdy se do vstupní-
ho trámu zapíchnul nůž. Na čepel se zapíchnul chléb a vánočka.** Když se po Vánocích nůž sundal, lidé si
přáli, aby nebyl zrezivělý. Na místě kde byl chleba, to znamenalo předzvěst špatné úrody žita. U vánočky
pak neurození pšenice.

Advent nicméně vždy patřil k období, kdy se věštilo do budoucnosti. Kromě toho, že se snažili lidé zjistit, jaká bude úroda, tak se zajímali i o to, koho si vezmou. **Naši předkové tento čas považovali za svým způsobem mezní, nebo-li za tzv. rozhodné dny. Ve starších dobách byly Vánoce považovány za začátek nového roku, takže celá řada dnešního**

ho novoročních obyčejů se původně vázala k Vánocům.

Co je nutné zdůraznit je také provázanost svátku s církví. Dříve byly Vánoce úzce spjaté s vírou v Boha a více než o cokoli, se lidé těšili na duchovní prožitek. České zvyky byly také výrazně ovlivněny Německem a Rakouskem. **A právě z Německa k nám přišel zvyk zdobení vánočního stromu a z Rakouska adventní věnce.**

— • —

Betlémské světlo

Betlémské světlo je plamen, který je každoročně svěřován takzvanému *dítěti světla*. To plamen předá skautům, kteří jsou takoví kurýři a distribuují ho po celé Evropě. Světlo je prvně přepraveno z Betlémské jeskyně do Vídně. Z níž ho poté vybraní skauti rozváží. Světlo je z Vídně přepravené do Brna odkud ho skupiny skautů rozváží do všech koutů republiky.

Světlo míru najdete skoro v každém kostele. Není však jen v kostelech, také ho můžeme najít například v knihovnách a domovech důchodců. V roce 2019 byl Betlémský plamen rozsvícen na patnácti místech v České republice. Do Čech je světlo dováženo až od roku 1989, a to protože komunistický režim skauting zakazoval.

Betlémské světlo je symbolem míru, lásky a přátelství. Proto je rozváženo zrovna o Vánocích, svátcích klidu a míru. Poslední roky se Betlémské světlo rozšířilo i do Ameriky. Doufejme tedy, že jednoho dne ho budeme moci bez obav dopravovat do všech koutů světa.

Matěj Milan Hanauer (9.A)

Betlémské světlo v Ústí

Každý rok si můžete odnést betlémské světlo z kostela Nanebevzetí Panny Marie (šikmý kostel) a od skautů z Neštěmic.

Do Ústí se betlémské světlo dostává obvykle kolem 17.—18. prosince.

Zprávy ze třídy 2.D

Na Mikuláše k nám do třídy 2.D přišlo několik čertíku, jeden andílek a jeden Mikuláš. Společně jsme se se všemi těmi pohádkovými bytostmi připravili na toho opravdického Mikuláše, čerta a anděla, který za námi měl přijít do třídy. Naučili jsme se básničku pro čertíka, andílka i Mikuláše. Tentokrát byl čert na nás mooc hodný, protože my ve třídě se také snažíme být hodní. Dostali jsme spoustu dárečků a dobrůtek, které jsme si hned snědli. Naše paní asistentka

Martinka hodila do pytle jen na zkoušku naší Nellinku, abychom viděli, jak si některé děti čertík odnáší. Nellinka byla statečná, vůbec se nebála a samozřejmě u nás ve třídě zůstala, protože to bylo jen tak pro legraci.

Třída 2.D se zúčastnila soutěže StarDance "Tančí celá škola". Začali jsme trénovat ve škole na hudbu, kterou vybrali pořadatelé soutěže, ale bohužel jsme spadli do týdenní karantény a nemohli jsme natáčet, abychom video dokončili. Naše paní učitelka tedy taneček natočila a zatancovala a my jsme všichni trénovali doma s rodiči. :-) Když jsme se vrátili do školy, tak hned v pondělí jsme taneček dopilovali a natočili. Paní učitelka nás potom do soutěže přihlásila. Moc jsme si to všichni užili. Byla to legrace.

Celá třída jsme se rozhodli potěšit babičky a dědečky v DD. Namalovali jsme jim tedy celá třída přáníčka a doufáme, že každá babička nebo dědeček obdrží alespoň jedno svoje přání. Také jsme se společně roz-

hodli, potěšit je básničkovým pozdravem. Společně jsme přání začali i zakončili, mezitím pár našich spolužáků recitovalo sólo, anebo ve dvojicích. Paní učitelka video podsvítila hudbou a potom poslala přes paní učitelku Vaněčkovou babičkám a dědečkům. Pevně věříme, že jim to naše pozdravení udělá alespoň trošičku radost.

2.D a třídní učitelka Mgr. Marketa Maršínská

Rozhovor: svatý Mikuláš

Určitě jste si všimli, že nám po škole začátkem měsíce procházeli (a v jednom případě i popobíhali) tři podezřelé postavy: čert (vysoce podezřelý), anděl (méně podezřelý) a Mikuláš (nejméně podezřelý). Dlouho a netrpělivě očekávaná trojice navštívila postupně všechny třídy na 1. stupni, pak se zastavila i v některých třídách 2. stupně a nenápadně zase zmizela! Úplně stejně zajímavé, jako jejich příchod a zmizení, bylo i nadšení a (možná hrané) obavy třeba v takovém sedmém ročníku. To by člověk neřekl...

A co by neřekl Mikuláš, když už nám chodil po škole? My jsme si našli minutku mezi třídami, kdy si Mikuláš rovnal pokrývku hlavy a ladil svou berlu pro další rozpoznávání dětí hodných a těch méně hodných, a zeptali se na pár věcí, které nám nedávají spát.

Jak těžká je mikulášská berla?

Mikulášská berla není moc těžká, protože je kouzelná a protože chodím do školy, kde jsou hodné děti. Tam, kde jsou hodné děti, je moje berla velice, opravdu velice lehká.

V tom případě se musím zeptat. Jednou jsem ji těžkal v ruce, vůbec

jsem ji nemohl unést. Byla strašně těžká. Možná to bylo tím, že mi byly tři roky, ale k dotazu: je tedy mikulášská berla kouzelný nástroj? Něco jako v případě Thora a jeho kladiva?

Já bych řekl, že určitě ano. Jak bych to jinak měl dělat?

Víme, že Mikuláš chodí s andělem a s čertem. Že si rozumíte s andělem, tomu asi rozumíme. Ale jaký máte vztah s čertem?

S tímhle čertem už hodím pět let, vlastně skoro šest, a my se máme rádi. Protože já si vezmu něco z něho, on si vezme něco ze mě—doplňujeme se. Na děti není až tak zlý, spíše je pokárá a děti z něj nemají strach, kolikrát se na něj těší, protože je dokáže i rozesmát. Ale samozřejmě si uvědomí, že se třeba

Mikuláš navštívil i vedení školy

ne celý rok chovaly příkladně. Já to na dětech vidím a poznám.

To je hezké. Ale jedna věc mi vrtá hlavou: jak to Mikuláš udělá, když musí roznést tolik dárků napříč světem, že se na celé dopoledne může zaseknout u nás na Anežce a nikdo to nepozná a nikomu to nevadí?

No právě. Já když skončím tady, u vás

na Anežce jsem moc rád—i proto sem chodím pravidelně, já musím oběhnout kolem dokola svou berlu. Ona jak je kouzelná, tak najednou šup! a už jsem na další škole. Nebo v nějaké rodině.

Aha, takže dopoledne u nás ve škole a pak pryč. Našel Mikuláš letos na Anežce něco zvláštního?

Popravdě, ano. V některých třídách jsme nadělovali virtuálně, protože část dětí byla doma v karanténě a připojená přes Teamsy. To jsem zažil poprvé a bylo milé se moci s dětmi vidět alespoň takto.

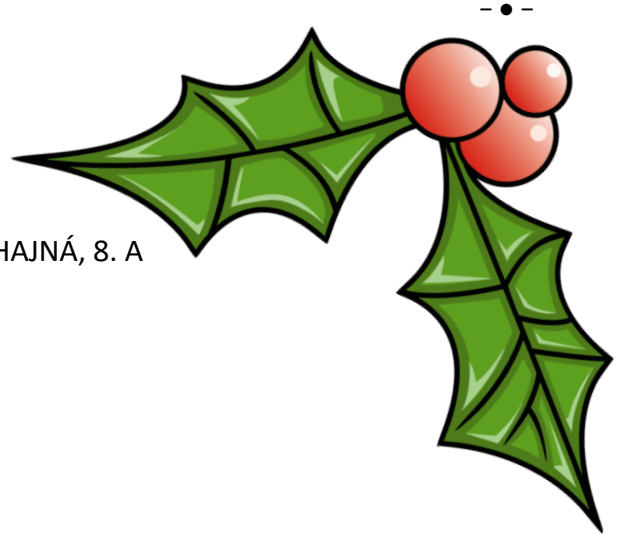
Děkujeme za rozhovor.

Vánoce, verše a čeština

Během adventu se mění nálada a občas také obsah hodin. V prosinci se tak ve třídách 6.A a 8.A vydali do neprobádaných hlubin vánočních veršů. A protože máme téma *Agnes* jasné (solidarita), byli k sobě všichni spravedliví a dostali tak první, třetí a pátý verš jako společný—a tedy stejný. Nedivte se proto, že jsou si výsledné básně podobné. My se divíme, kolik skrytého talentu z vás, děti naše milé, dokážeme každý den a každou hodinu vytěžit!

Vánoční kouzlo všechno promění,
na tváři se úsměv objeví.
Hořící svíčka klid nám dává,
radost, lásku a pohodu.
Tento rok přejme si jen
zdraví a štěstí den co den.

ZUZANA HAJNÁ, 8. A

Vánoční kouzlo všechno promění,
maminčino cukroví celý byt provoní.
Hořící svíčka klid nám dává,
děti koukají z oken, zda Ježíšek už mává.
Tento rok přejeme si jen
hodně zdraví vám všem.

IVA KOPECKÁ, 8. A

Vánoční kouzlo všechno promění,
sníh a zima na zem padají.
Hořící svíčka klid nám dává,
maminka s tatínkem polibek si dopřávají.
Tento rok přejeme si jen
zdraví a štěstí pro každý den.

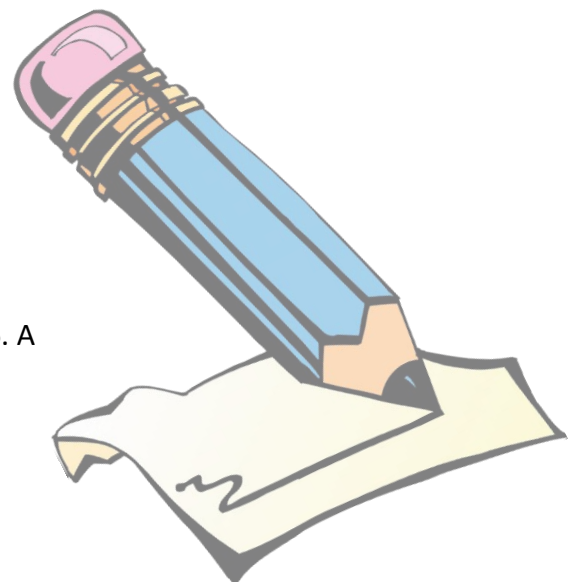
GABRIELA HORÁKOVÁ, 6. A

Vánoční kouzlo všechno promění,
maminka s tatínkem přinesou jmelí.
Hořící svíčka klid nám dává,
stříbrná vločka na zem padá.
Tento rok přejeme si je,
abychom šťastní byli vždy po celý den.

ALENA KUNOVÁ, 6. A

Vánoční kouzlo všechno promění
i úsměvy všech lidí malinko pozmění.
Hořící svíčka klid nám dává,
venku už pomalu se smráká.
Tento rok přejeme si jen
Vánoce mít jako sen.

VIOLA HORÁČKOVÁ, 6. A

Vánoční příběh

Bývá zvykem v anglicky hovořících rodinách (anebo v USA či Spojeném království žijících), že se v čase vánočním předčítá alespoň část Vánoční koledy od Charlese Dickense. Na naše poměry je to čtení trochu temné, tajemné a možná i děsuplné, ale velice oblíbené. Tradice vyprávění příběhu je ale bez ohledu na jazyk nebo kulturní prostředí běžné stále ještě i u nás, a tak jsme si pro děti z 1. stupně připravili řadu vánočních příběhů, které sepsali žáci 2. stupně—jim patří veliký dík!

— • —

DĚTSKÁ PŘÁNÍ – Veronika Zeusová, 8. A

Zbývá pár dní do Vánoc, po celém světě se zdobí stromečky a pečou perníčky. Na severním pólu shromažďují vánoční přáníčka. „Tyto Vánoce budou jedny z nejlepších,“ řekl starý vousatý muž. „To říkáte každý rok, pane.“ Tak reagoval malý skřítek. „A také vždy jsou, ještě jsem nezažil Vánoce, během kterých by se něco pokazilo.“ Zachechtal se ten muž, ano byl to Santa Claus a nacházel se právě ve své továrně na hračky, kde jeho skřítky vyráběli vše, co vyčetli z dětských přání.

Že se nemůže nic pokazit? A co když jeden skřítek onemocní? A zrovna ten nejdůležitější, ten co má za úkol vyzvedávat za okny dopisy pro Santu. Co teď? Všichni skřítky přemýšleli, jak zachránit Vánoce a jeden, co právě dodělával plyšového medvídku, vykřikl nahlas: „Mám to, když je skřítek Ferda nemocný, musí ho někdo zastoupit a kdo jiný by to měl být než jeho syn Ferda Junior.“ A Santa na to: „Ho ho ho, to je skvělý nápad, honem ho zavolejte.“ Ferda Junior měl trochu obavy, jestli to zvládne, ale když ho Santa ujistil, že mu věří, tak se posadil do červeného vrtulníku, ve kterém jeho otec létal sbírat přáníčka za okny a zaletěl nejprve do Ameriky. Je to docela velká země, bylo dost těžké najít všechny vzkazy od dětí, ale nakonec se mu to povedlo, postupně je všechny dopravil na severní pól. A pak sbíral a sbíral dál po světě a musel u toho dávat pozor i na to, aby ho nikdo neviděl, což je jeden z hlavních vánočních zákonů. Když se po pár dnech vrátil zpět do dílny, tak viděl, že skřítkové balí poslední dárky a Santa ho přivítal se slovy: „Ho ho ho, zbývá poslední den do Vánoc a my jsme to všechno zase zvládli, ale největší dík patří tobě, Ferdo Juniore, bez tebe by se letos asi Vánoce nekonaly.“ Ferdu to moc potěšilo, hlavně byl rád, že neudělal ostudu svému otci a velmi dobře ho v době jeho nemoci zastoupil. A pak už nastala ta kouzelná noc, Santa začal rozdávat dárky, létal od domu k domu, aby děti ráno našly své vysněné dárky.

PŘÍBĚH O SNĚHULÁKOVI - Jakub Čuřík, 8. B

Jednoho zimního dne se Pepa rozhodl, že si postaví sněhuláka. Venku byla strašná zima, ale jemu to nevadilo, nejprve udělal první kouli, ale brzy mu došly síly, proto se vrátil domů. Odpoledne přišli kamarádi, kteří mu pomohli, takže sněhulák byl za chvíli hotový. Pepa mu dal místo nosu mrkev a jen co to udělal, tak začalo sněžit a sněhulák ožil. Pepu i jeho kamarády to dost vyděsilo, naštěstí byl sněhulák celkem společenský typ a tak Pepovi a ostatním řekl, že by z nich mohli být dobří partáci. Kluci mu vymysleli jméno Snížek.

Celé vánoční prázdniny si užívali všech možných zimních radovánek, společně hráli hokej a taky bojovali, ale pak Pepovi začala škola a Snížek na něj musel čekat až do odpoledne. Trochu se nudil, ale pak ho napadlo, že by se mohl za chlapce vydat do školy. Cestou mě nehoda, nedával pozor na přechodu, a tak ho porazilo auto a on se rozpadl na tři části, naštěstí kulaté a tak se dokutálel před hlavní vchod školy. Zrovna tam pan školník zametal schody a tak mu pomohl dát se znovu do kupy. To bylo pro kluky parádní překvapení, když po vyučování vyběhli ven a Snížek tam na ně už čekal.

NEJLEPŠÍ VÁNOCE – Zuzana Bechyňová, 8. B

Byla 1. adventní neděle a Dan mě špatnou náladu, protože neměl nikoho, s kým by oslavil Vánoce. Bylo mu 26 let a neměl žádnou přítelkyni, žádné příbuzné, jeho rodiče zemřeli před několika lety při auto-nehodě. V lednici nebylo nic, co by si mohl připravit k večeři, tak se rozhodl jít na nákup.

U pokladny omylem srazil ženu, které spadlo vše, co měla v rukou na zem. Dan se omlouval a pomohl jí vše zvednout, pak si všiml, že má na sobě zástěru s logem obchodu, takže tam evidentně pracovala a na jmenovce si přečetl i její jméno, jmenovala se Karolína. S jeho pomocí vše ze země sebrala a řekla: „Nic se nestalo, vše je v pořádku.“ A pak odběhla pryč.

Když si doma uvařil, tak o ní nad jídlem přemýšlel, stále ji nemohl dostat z hlavy a uvědomil si, že by tu dívku rád viděl znovu, pak si řekl, že půjde do stejného obchodu hned zítra. Další den našel Karolínu u pokladny, na chvíli se zarazila, když ho uviděla, ale pak řekla jen „Dobrý den“ a začala markovat zboží, které si naskládal do košíku. Také ji pozdravil a pak mezi nimi přeskočila taková ta jiskra. Dan sebral všechnu odvahu, kterou v tu chvíli měl a pozval ji na kávu, ona chvíli váhala, ale pak souhlasila, že po práci by mohla.

Dan čekal na Karolínu v kavárně, když konečně přišla a měla na sobě kabát a pod ním krásné šaty, tak jen žasl, jak moc je krásná. Pozdravili se a pak si u kávy povídali o všem možném. Nejspíš to byla láska na první pohled, protože od té chvíle byli stále spolu a během 2. adventní neděle se domluvili, že spolu stráví Vánoce. Jeden pro druhého nakoupili dárky, které rozbalili hned po večeři, oba byli moc šťastní, že jsou spolu, pro oba to byly ty nejlepší Vánoce.

JAK JSEM SE STALA ČERTEM – Lucie Pajdiaková, 8. A

Jmenuji se Marie a je mi 16 let, žiju s maminkou a s mladší sestrou Krišpínou v nádherném domě na vesnici. Právě začíná zima a vánoční atmosféra lehce stoupá. Tady u nás jsme už zvyklí, že málokdy sněží, a proto jsou každoročně Vánoce na blátě. Je těsně před Mikulášem, ale k nám Mikuláš, čert a anděl obvykle nechodí...

Je ráno 5. 12. moje sestra si čte noviny a najednou vykřikne: „Mami, mami, ve městě se ukázal čert i Mikuláš a píše se tu, že dorazí i k nám, musím honem za ostatními, abychom se dohodli, jak se na ně připravíme.“ Odpoledne přivedla všechny své kamarádky a u čaje pak diskutovaly o tom, jakou písničku Mikulášovi zazpívají. Jejich nadšením však překazil tatínek jedné z nich, pracuje totiž na úřadě, takže ví, co se kde děje. „Holky, je mi to líto, ale čert ani anděl, dokonce ani Mikuláš k nám letos zase nepřijede.“ Samozřejmě, že byly všechny smutné a mně to rvalo srdce, tak jsem se rozhodla, že se tento rok převléknu za čerta já.

Nejprve jsem navštívila své přátele a svěřila se se svým nápadem, všechny jsem tím pobavila, ale souhlasili, že to toho jdou se mnou. Tak jsme se převlékli, já si pomalovala obličej, vzala si pytel od brambor a v šest večer jsme byli nachystaní překvapit Krišpínu i její kamarádky. U našeho domu jsem pořádně chrastila řetězy, holky se nás nejdříve pořádně lekly, byly překvapené, ale pak začaly pištět a smát se. Bylo moc hezké vidět je tak veselé, zazpívaly nám písničku a „Mikuláš“ jim předal nadílku. Byly opravdu moc šťastné, takže jsem pak byla šťastná i já, zvlášť když najednou začalo sněžit...možná, že letos budou ty Vánoce přece jen bílé.

ANDĚL, MIKULÁŠ A ČERT – Jan Vaněk, 8. A

Byl jednou jeden kluk a to byl pěkný uličník. Celý rok zlobil, stále se někomu posmíval a neustále se s někým pral a dokonce i rodičům odmouval. Když se blížil čas Vánoc a bylo Mikuláše, tak mu jeho maminka řekla, že kdy bude dál zlobit, tak nic od Mikuláše nedostane a odnese si ho čert, ale on jenom kývl rameny a řekl: „Tak na to ti neskočím.“ A ještě se tomu smál. Maminka už z něho byla celá nešťastná, a proto poprosila strejdu Vencu, aby se společně s kamarády převlékl do kostýmů Mikuláše, anděla a čerta.

Když někdo večer zaťukal na dveře, tak ji ani nenapadlo, že by to mohl být pravý Mikuláš a jeho dva společníci. Hned je zvala dál a volala na svého synka, přiběhl hned, začal se smát a čerta kopl do nohy. Ten samozřejmě ihned vytáhl pytel a kluka do něj hodil a odnášel ho pryč. Klukovi po chvíli došlo, že legrace už skončila, tak začal nejdříve křičet, pak naříkat a nakonec prosit, ale všechno bylo marné. Čert ho z pytle vyndal až v pekle a řekl mu: „Budeš nám tu uklízet a přidávat uhlí pod kotle a pustím tě teprve tehdy, až se naučíš slušnému chování.

Tak uběhl rok, byl zase prosinec, kluk už se polepšil, mohl z pekla ven, čert ho zase dal do pytle a odnes ho k jeho mamince, které musel před čertem slíbit, že už nikdy nebude zlobit. A věřte, nebo ne, už nikdy nezlobil.

VLOČKY - Charun Tulesenov, 8. B

To takhle jednou padaly vločky a přitom si povídaly: „Paní Vločková, jak tak pomalu padáme, napadlo mě, už víte, co budete dělat dole na zemi?“ „Pane Vločko, tak to ještě nevím, ale není to vlastně jedno. Dříve nebo později přijde jaro, roztajeme, stanou se z nás kapky vody ... vždyť to znáte, ten koloběh vody, vše se zopakuje a zase si budeme povídat a pomalu se snášet k zemi.“

„Paní Vločková, nebuďte tak negativní, já se těším, jak z nás tam dole budou mít děti radost, budou šťastné a budou si s námi chtít hrát, budou sáňkovat a lyžovat ... Jé, já už je vidím, už nám mávají.“ Paní Vločková však křičí: „Né, já tam nechci, ne a ne, prosím.“ V tu chvíli začal foukat silný vítr a naše dvě vločky odvál hodně daleko, až na ledovec, tam sníh neroztaje ani na jaře. Paní Vločková byla ráda, zato pan Vločka, tomu bylo moc líto, že už neuvidí děti. Naštěstí mu ostatní vločky prozradily, že musí jen počkat, než začne lyžařská sezóna, že si pak přijede zalyžovat mnoho malých i velkých lyžařů, kteří budou mít z té bílé nadílky opravdovou radost.

KOUZELNÝ ZVONEČEK – Ema Derflerová, 8. A

Taky jste se vždycky divili, jak vždy Ježíšek stihne dodat všechny dárky? Já ano a můj bratr také. Moje maminka říká, že používá magii – něco jako kouzlo Vánoc. Že by tedy byl Ježíšek student z Bradavic či dokonce pan profesor? A ta magie je černá nebo bílá? Tak je to jasné, musíme na to s bráškou přijít sami, máme perfektní plán.

Vždy před Vánoci píšeme dopis Ježíškovi, jsou v něm naše přání a jaké bychom chtěli dárky. A dnes je právě ten den, takže až ho dá maminka za okno, aby si pro něj mohl Ježíšek přijít, chytíme ho do sítě a pořádně ho vyzpovíme. Já si letos přeju nové brusle, u kterých je možné vyměnit kolečka za ostří na led. A můj bráška by chtěl nové kolo.

Tak dopisy jsme napsali, maminka je dala za okno, vše jde hezky podle plánu. Teď už musíme jen čekat. Tak jsme čekali a čekali a čekali ... ach ne, usnuli jsme! Jak teď zjistíme, jak to Ježíšek dělá? Hm, ... už vím, počkáme na 24. 12., to bude další příležitost pro dopadení Ježíška.

A je to tu - štědrovečerní večeře. Maminka usmažila kapra, máme i bramborový salát a plno cukroví. Najednou, co to slyšíme? Zvoneček? Utíkáme ke stromečku. „Jé, jé, jé tam je plno dárků!“ Začali jsme je rozbalovat a dostali jsme přesně to, co jsme chtěli a nechyběly ani moje vysněné brusle a bráška dostal nové kolo. Počkat, takže takhle to dělá? Používá kouzelný zvoneček!

ZIMNÍ PŘÍBĚH – Eva Derflerová, 8. A

Jednoho sněhově bílého dne se děti podívaly z okna a potom se zeptaly maminky: „Mami, můžeme jít ven?“ „Dobře,“ odpověděla ona. „Jen nechoďte nikam daleko a dávejte na sebe pozor.“

Venku ze všeho nejdříve dělaly „andělíčky“ do sněhu a pak je napadlo, že postaví sněhuláka, a proto začaly tvarovat spodní kouli, na kterou nabalovaly víc a víc sněhu, koule byla už tak veliká, že ji nebylo možné unést, tak ji jen kutálely před sebou dokud nad ní neztratily kontrolu, z kopce nabrala pořádnou rychlost a zastavila se až poté, co do něčeho narazila. Bylo to tělo dívky bez srdce. Leželo tam opuštěné a chladné. Její rty ještě šeptaly: „Pomozte mi, pomozte mi.“ Nejdříve se děti bály, potom se zeptaly: „Jak můžeme pomoci?“ „Mé srdce najdete ve vysokých mrazivých horách, kde ...“ A pak bylo ticho, rty přimrzly k sobě.

Děti odnesly tělo dívky domů a vše mamince vysvětlily a pak čekaly, až se vrátí tatínek se sáněmi a

psy. Pak společně vyrazili na cestu, která byla velmi dlouhá a k tomu se jim nevyhnula ani sněhová bouře. V horách je smetla lavina, odnesla je až k trhlině ve skále, kam spadli. Když se po pádu probrali, bylo jim divné, že trhlina není zasypaná sněhem. Pak spatřili srdce ledové dívky, vzali ho a pečlivě uchovali po celou cestu zpátky. Doma srdce vložili dívce do hrudi a ona se probudila. Najednou se oteplilo a ... začalo jaro.

PRVNÍ SNÍH A ČEKÁNÍ NA JEŽÍŠKA – Nikola Prachařová, 8. B

Jednoho krásného zimního dne se Jirka podíval z okna a uviděl první sních, na který se tolik těšil, a protože se bál, že sních roztaje dřív než přijde ze školy, tak poprosil maminku, aby ho výjimečně nechala doma. Maminka kývla na souhlas, protože věděla, jak moc Jirka sních miluje a už se nemůže dočkat, až budou Vánoce.

Než Jirka postavil na zahradě sněhuláka, tak maminka upekla vanilkové rohlíčky. Vanilka voněla po celé kuchyni a Jirka chtěl samozřejmě hned ochutnat, ale maminka mu řekla, že to musí vydržet, že za dva dny jsou Vánoce a řekla mu, aby ozdobil vánoční stromeček.

Mezitím přišel z práce tatínek, zeptal se maminky, proč není Jirka ve škole, ale nezlobil se, protože i on zůstal doma, když byl malý kluk a napadl první sních. Pomohl Jirkovi dozdobit stromeček a pak mu pochválil sněhuláka.

A najednou tu byly Vánoce, maminka připravovala vánoční večeři, všichni tři se slavnostně oblékli a Jirka z okna sledoval, zda už neletí Ježíšek, ale maminka mu vysvětlila, že jestli s tím nepřestane, tak Ježíšek nepřiletí, protože se bude bát. Po večeři uslyšel Jirka zvoneček, tak se rozběhl do obývacího pokoje, bylo tam plno dárků a Jirka dostal vše, co si přál, tak se za to pěkně poděkoval.

SPLNĚNÉ PŘÁNÍ – Kryštof Javůrek, 8. B

Byl krásný vánoční den. Děti si hrály venku, koulovaly se, stavěly sněhuláky a také sáňkovaly. Když byl čas na oběd, tak běžely domů. Jen jeden kluk domů neběžel, zastavil se totiž u pána, který si ohříval ruce u ohně. „Proč nejdete domů, pane?“ Zeptal se kluk. „Víš, já domov nemám“, opověděl ten zvláštní pán. V tu chvíli volala maminka na kluka, aby už také šel domů na oběd. Měli pečenou krůtu, ale kluk svou porci nesnědl. Maminka se ho zeptala: „Proč nejíš?“ On odpověděl: „Víš, venku stojí pán a nemá co jíst ani kde být, je tam zima a jsou Vánoce.“ „Vím, na co myslíš, tak dobře, běž za ním a dej mu svou porci a pozvi ho k nám.“

Kluk vyběhl ven, ale pán už nikde nebyl, klukovi bylo do pláče, ale pak položil talířek s jídlem na zem a utíkal zpátky domů. „Maminko, ten pán už tam nebyl.“ „Tak si z toho nic nedělej, třeba to byl Ježíšek a raději utíkej za kamarády, už na tebe čekají.“ A tak si s kamarády hrál, než se setmělo a musel se vrátit zpět domů. Nastal čas dárků a objevila se velká záře a v ní zahlédl Ježíška, který mu povídá: „Chlapče, udělal jsi dobrý skutek, jediný ty jsi mi pomohl a nabídl svou porci jídla, jsi štědrý, na oplátku ti splním přání. Co si přeješ nejvíc?“ „Aby se vrátil domů včas táta, je totiž námořník.“ V tu chvíli se otevřely dveře a v nich stál tatínek. Kluk měl velkou radost, že budou o Vánocích všichni spolu.

Vánoční zeměpis

Všichni jsme už někdy slyšeli ten veliký příběh o slavném narození, jak jej třeba uvádí každoročně ústecké Činoherní studio pro děti v adventním čase. Ano, máme na mysli celý příběh o Ježíškově, jeho narození a to další—namátkou tři krále, chození po vodě, zázraky na počkání a nemožné ihned.

Napadlo vás ale někdy, kde se to všechno odehrávalo? A jak daleko to měl malý Ježíšek do školy? No nás taky, takže jsme se rozhodli věnovat zeměpisnou lekci adventnímu putování po Palestině.

Bylo nebylo...

Každý správný příběh začíná nějakým tajemným okamžikem. My si jej osvětlíme: v městečku Nazaretu na severu Palestiny žili spolu tesař Josef s ženou Marií. Jí bylo andělskou poštou oznámeno, že brzy bude mít syna a bylo by fajn ho pojmenovat Ježíš (což v překladu znamená: *záchrana přichází od Boha*). Tím jednak přivede na svět syna a jednak jednoho z opravdu TOP influencerů dějin.

Herodes nemá rád děti

Potud v pořádku, vypadá to na zajímavý scénář. Potřebujeme ještě záporáka! V době *„bylo nebylo“* vládne Palestině Herodes, což byl ve skutečnosti úředník, který byl Římanům (skuteční vládci Palestiny) k ruce. Skrze drby se k němu dostala zaručená informace, že se někdy v této době má narodit Spasitel, který má v popisu práce osvobodit lidstvo.

Herodes shodou okolností uposlechl císařský výnos o sčítání obyvatel a při té příležitosti si chtěl výjimečné dítě nalézt.

Josef s Marií se v tu dobu vydali do

Betléma, kde měli být sečtení, ale ve městě už nebylo kde bydlet, a tak se ve chlévě narodí malý Ježíšek (známá scéna s jesličkami, k nimž přicházejí hosté s dary).

A kam dál?

Jak se Herodes dozvěděl, že malý Ježíš(ek) už stihl okouzlit davy (pastýře, tři krále...), začne jej pronásledovat. Rodiče sbalí malou celebrity a utíkají před Herodem do Egypta. To je, prosím pěkně, asi 400 km pouští. Fuj. Vrací se zpět až po smrti Herodově, když je Palestina již bezpečná.

Pak po ní může Ježíš coby teenager brouzdat, chodit po hladině Galilejského jezera, v Jeruzalémě vyhánět kupce z Chrámu, u Jericha se 40 dní postit a odolává pokušení nebo v Betánii křísí Lazara, aby nakonec na hoře Golgotě u Jeruzaléma spočinul na kříži a o pár dní později pak vstoupil na nebesa (to se na mapy špatně kreslí).

I přesto, že za svůj život nachodil tisíce kilometrů (i po vodě), turistika vznikla až v 19. století. I bez Ježíše... π

Jistě jste si všimli, že každý měsíc se na těchto stranách objevují poněkud *jiné* články.

V redakci si na začátku vždy téměř losujeme literární žánr, který pro ten který měsíc zpracujeme. Nyní jsme sáhli po něčem, co nám oběma je vlastně trochu cizí. Komiks známe z Ohníčku nebo Čtyřlístku (zeptejte se rodičů nebo prarodičů, co to je) anebo od svých dětí (Thor, Batman, Naruto a tak). Ale pusťte se do vlastní tvorby?

— ● — & π

Myslíme i na zvířátka

V předvánočním školním shonu se Rada dětí rozhodla poněkud zbrzdit úprk za vánočními prázdninami a přelom listopadu a prosince věnovala sbírce potřebného pro zvířata v ústeckém útulku.

Během dvoutýdenní sbírky se podařilo shromáždit:

- 🐾 19,8 kg kočičích granulí
- 🐾 41,55 kg psích granulí
- 🐾 291 kapsiček
- 🐾 93 konzerv
- 🐾 107 pytlíčků dobrůtek
- 🐾 17 hraček
- 🐾 25 dek
- 🐾 3 obojky, 3 kšíry, 6 vodítek
- 🐾 a další drobnosti...

Celou sbírku pak předaly paní učitelky Tripesová a Holubová za účasti některých členů Rady dětí dne 16. prosince. Z hromady krmiva a hraček měli radost pracovníci útulku i jeho obyvatelé. Děkujeme všem!

Bramborovému salátu je letos 100 let

Jedna z největších dobrot, na kterou se všichni o Vánocích těší je bramborový salát, který se na českých stolech objevil někdy kolem roku 1921. Tato úžasná pochutina bohužel nevznikla na našem území, ale přišla k nám z východu, z Ruska.

Jak se k nám dostal není úplně jasné, ale jedna z verzí říká, že recept přivezli čeští legionáři, kteří na konci první světové války v Rusku strávili jeden dlouhý rok.

Recept na bramborový salát poprvé do své kuchařky zařadila Marie-Janků- Sandtnerová, která vyšla v roce 1924. Jaký byl tedy její salát? V první verzi chyběla kořenová zelenina a kromě základu v podobě brambor, vajec, okurky a cibule sehrálo velkou roli dochucení nasekanými kapary, slanečkem a majonézou. Teprve postupně se v salátu odstranil slaneček a prosadila majonéza, nakládaná kořenová zelenina a salám (od 50. let 20. století především gothaj).

Jednou z nejslavnějších verzí bramborového salátu je verze vídeňská. Ta je lehčí, svěžejší, jednodušší.

Obejde se bez zeleniny a zásadní je dresink. Jeho základem je hovězí, jen mírně solený vývar, který smícháte s trochou octa z červeného vína a hořčice a estragonu. Přidáte sůl, pepř, trochu cukru, a na kostičky nakrájenou červenou cibuli. Brambory musí být nakrájená na kolečka.

V Německu se příprava bramborového salátu liší podle regionů. Velmi oblíbený je salát bavorský.

A tady na něj máte návod (vyrobený v hodině konverzace německého jazyka):

Grüße aus Deutsch

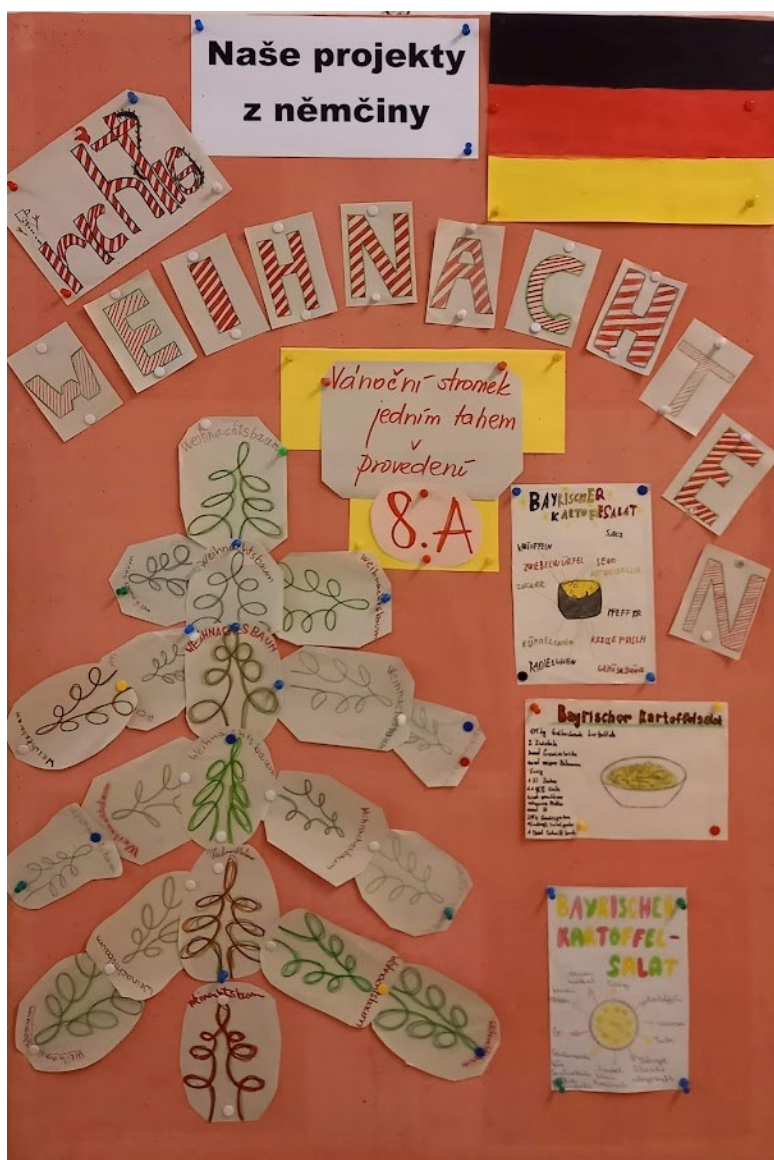
Tématem tohoto prosincového čísla Agnes je **SOLIDARITA**.

Německý překlad tohoto slova je **die SOLIDARITÄT**. Vidíte tu podobnost?

A pak, že je němčina těžká. Staří naučit se pár gramatických pravidel a samozřejmě výslovnost německých slov. A tady máte návod pro onu výslovnost: **/soo.lii.da.rii.teet/** a řekněte si ho hezky nahlas.

Protože slovo solidarita znamená obvykle dobrovolnou společenskou soudržnost mezi rovnými, ochotu ke vzájemné pomoci a podpoře v rámci nějaké skupiny, naplnění obsahu tohoto slova demonstrovala třída 8.A. V rámci hodiny německého jazyka se naučili nakreslit vánoční stromek jedním tahem (ono zkoordinovat obě strany není vůbec jednoduché) a poté z jednotlivých stromečků vytvořili jeden společný. Stejně tak vyrobili společný název nástěnky na 1. patře v pavilonu T – WEIHNACHTEN – v rámci solidarity každý zpracoval jedno písmeno.

A tady vidíte, že vzájemná spolupráce se opravdu vyplácí.

Mgr. Valerie Erbanová

Z Galerie Chodba

Na 2. stupni jsme díky péči našeho výtvarného oddělení získali hned v září nový, v podstatě výstavní prostor, o kterém jsme již v Agnes psali. Nyní se v adventním čase plnila postupně celá plocha vánočními motivy a kolemjdoucí se tak mohli kochat stromečky, vločkami, andílkami, mikulášskými nebo čertovskými motivy. Všem autorům i kurátorkám děkujeme za příjemné chvíle na Chodbě!

π

Badatelský projekt je (skoro) u konce

Ve čtvrtek 16. prosince se v učebně přírodopisu konalo poslední setkání žáků 9. ročníku v rámci projektu od Centra ekologické výchovy VIANA o vodě a suchu.

Kromě obvyklé porce novinek (znalosti, dovednosti a trochu dotazníků) jsme se probádali až do posledních okamžiků projektu, které se ale odehrají až v lednu. Naše lektorka nám totiž na vánoční prázdniny a první lednové týdny zadala poslední úkol: připravit se na závěrečnou konferenci, která bude online (protože Covid) a během ní bychom měli ostatní školy, jež s námi byly do projektu zapojeny, seznámit s našimi zjištěními, závěry a snad i doporučeními, jimiž bychom mohli/chtěli/začali bojovat s problémem sucha.

O výsledky konference se s vámi v lednovém čísle podělí přímo aktéři, kteří naši školu budou reprezentovat. Držíme palce, Anežčata!

Paní lektorce a CEV VIANA patří poděkování za možnost účastnit se projektu a přinést zase něco nového do environmentální výchovy na Anežce.

π

Všichni účastníci obdrželi certifikát o absolvování celého badatelského projektu

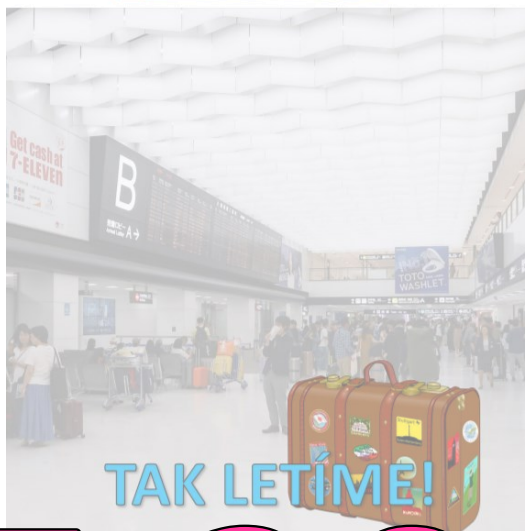
STÁTNÍ FOND
ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

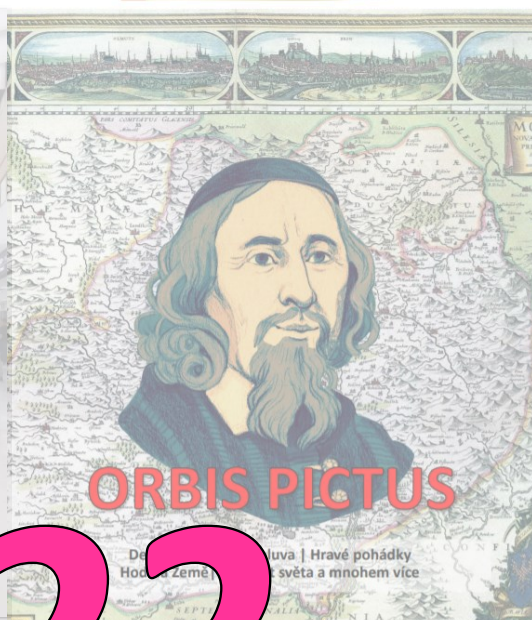
DON'T WORRY

Distanční výuka | Strach | Hry a volný čas | Zvíře je kámoš a

TAK LETÍME!

Do | Hodina | Maso | a mnohem více

ORBIS PICTUS

De | Hruva | Hravé pohádky | Hoda Země | světa a mnohem více

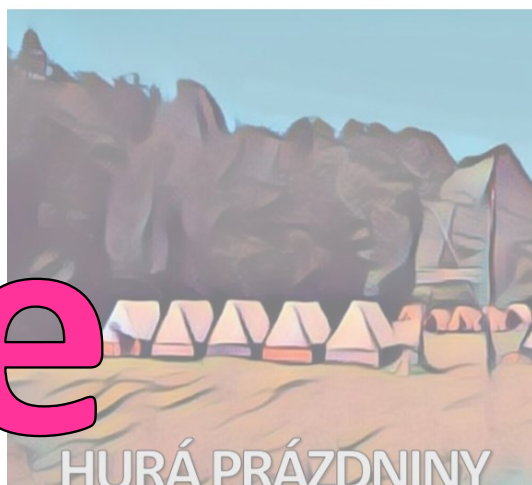
KE KOŘENŮM

Den Země | Stromoskop | Příběh stromů
Školní zahrada | Anežčin herbář a mnohem více

JAKO PÍRKO

Ptačí poezie | Lapač snů | Bajky
Čapí hnízda | Létající citáty a mnohem více

HURÁ PRÁZDNINY

Den dětí | Hmyzí příběhy | Karkulka
Dopis ministrov | Rozloučení s 9. ročníky a mnohem více

SPOLUPRÁCE

Rada nad zlato | Třídnický den | Škola v přírodě
Spolupráce tvoří příběhy | Uklizeno! a mnohem více

SVOBODA

Akční říjen | 72 hodin | Za svobodu!
Rada dětí | Anežka čte dětem a mnohem více

PRAVDA

Suit up! day | O pravdě a lži | Star Dance 20
Svět, který není | Podzemní učení a mnohem více